

ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్

1969

ఆదర్శ కుటుంబం

నిర్మాత: ఎ.వి.సుబ్బారావు కథ, దర్శకత్వం: కె. ప్రత్యగ్భాత్య
నవయుగ

తారాగణం:

★ పద్మశ్రీ ఎ. నాగేశ్వరరావు

★ గుమ్మడి

★ నాగభూషణం

★ పద్మశ్రీ నాగయ్య

★ పద్మనాభం

★ భీమరాజు

★ జయలలిత

★ అంజలీదేవి

★ యన్. వరలక్ష్మి

★ హేమలత

★ గీతాంజలి

★ బాలసరస్వతి

సాక్షి రంగారావు, సీతారామ్, రామకోటి, శశికళా, అనిత, మస్తాన్ రావు, మాష్టర్ బాబు, మాష్టర్ ఆదినారాయణ, బేబి విజయలక్ష్మి, బేబి కీర్తికుమారి, బి. యన్. రాజు, సూర్యనారాయణ, లక్ష్మీపతి. సర్తకి : విజయలలిత, తదితరులు.

అతిథి నటులు :

సూర్యకాంతం, రమణారెడ్డి

కథాసంగ్రహం

తెలుగుదేశంలో ఒక వూరు. ఒక పెద్ద కుటుంబం, కుటుంబ యజమాని రాఘవేంద్రరావు. అతని భార్య రాజ్యలక్ష్మి. వారికి నలుగురు కొడుకులు, నలుగురు కోడళ్ళు, ఒక కూతురు - అల్లుడు.

పెద్దకొడుకు పట్టాభి రాత్రింబవళ్లు కష్టబడి పొలం పనులు చేస్తూ కుటుంబంలోని వారందరికీ కావలసిన సదుపాయాలు చేస్తూవుంటాడు. అతని భార్య జానకి పంట - వాల్చూ చూస్తూవుంటుంది. వీరికి ముగ్గురు ఆడసంతానం.

రెండవ కొడుకు ప్రకాశం ప్రసిడెంటు. ఎలక్షన్లో డబ్బు తగలవెయ్యడం, పదవులూ తప్ప సంసారం గొడవ ఏమీ పట్టించుకోడు. అతని భార్య ఎప్పుడూ ఉయ్యాల బల్లమీద కూర్చుని పనులు పురమాయిస్తూ వుంటుంది. వీరికి ఒకే ఒక మగ

సంతానం. ఆ స్త్రీకంతా వాడే వారసుడనే అహంకారంతో ప్రవర్తిస్తూ వుంటుంది.

మూడవ కొడుకు ప్రతాప్, వస్తాడు. కుస్తీలు పట్టడం, కండలు పెంచడంతప్ప యింటి గొడవలతో అతనికి నిమిత్తం వుండదు. అతని భార్య రమ. వీరికి సంతానం లేదు.

నాలవ కొడుకు ప్రసాద్. అగ్రికల్చరల్ కాలేజీలో చదివి రీసెర్చ్ చేస్తూ వుంటాడు. చదువు కునే రోజుల్లో సరోజ అనే అమ్మాయితో పరిచయమై ప్రేమగా మారుతుంది. ఇరువురికీ వివాహం జరుగుతుంది.

కుటుంబం మొత్తం ఎవరూ కష్టపడకుండా ఒక్క పట్టాభిమాత్రమే కష్టపడడం, మిగతా వాళ్లంతా కూర్చుని తినడం, కోడికోడళ్ళు ఒకరిమీద ఒకరు

సూటీ పోటీ మాటలు, అసూయలు, ద్వేషాలు, ఒకరిమీద ఒకరు విరుచుకు పడడం : ఒకరి పొడ ఒకరికి గిట్టకపోవడం, దానితో ఒకరు పిల్ల పెండ్లి చెడగొడితే మరొకరు పాయసంలో విషం కలిపి కక్ష సాధించుకోవాలనుకోవడం వరకూ పోయి ఒకరిన్ని ఒకరు నమ్మని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

ఎవరి వాటాలు వాళ్ళు పంచుకొని కష్టపడి ఎవరి పనులు వాళ్ళు చేసుకుంటూ హాయిగా వుండొచ్చని చెబుతాడు ప్రసాద్. తల్లి - తండ్రీ, అన్నలు - వదినలు అంతా వ్యతిరేకిస్తారు, అయినా పట్టుదలతో ప్రసాద్ - సరోజ కలసి ఎన్ని యిబ్బందులొచ్చినా ధైర్యంగా నిలబడతారు. పర్యవసానం ఆస్తి అంతా

పోతుంది. కుటుంబం అంతా విడిపోయి ఎవరి దారిన వారు బ్రతుకుతూ కష్ట సుఖాల్లో ఒకరికి ఒకరు అండగా వుంటూ వుంటారు.

ఎలక్షన్స్‌లో ఓడిపోయిన ప్రకాశానికి మతి చలిస్తుంది. ప్రతాప్ పెద్దఅన్న పట్టాభివద్దకే వెళ్ళి కూలి పని యివ్వమంటాడు. ప్రతాప్ భార్య అలిగి కన్నవారి యింటికి వెళుతుంది. రాఘవేంద్రరావు - రాజ్యలక్ష్మి కూరగాయలు అమ్మి జీవించుతూ వుంటారు. యివన్నీ చూసిన పట్టాభి ఆరోగ్యం చెడి మంచాన పడతాడు. చివరికి ప్రసాద్ - సరోజ యీ పరిస్థితులను ఎలా చక్కదిద్ద గలిగారు ?

వెండి తెరపై చూడండి !

పాటలు

పాట నెం. 1

రచన : పాడినవాడు :

కొనరాజు ఘంటసాల, పి. సుశీల-బృందం

నరోజు : హల్లోసారూ : ఓ దొరగారూ :

తగ్గండి, మీరూ :

ఏమిటండి, ఏమిటండి

యీ హుషారూ....? ||హల్లోసారూ||

ప్రసాద్ : హల్లోలేడీ : ఓ మైజోడీ :

అవండి పేడీ :

ఎందుకమ్మా, ఎందుకమ్మా

యీ హడావుడి—? ||హల్లోలేడీ||

నరోజు : చంద్రలోకం చేరురోజులు—

కాలమంతా మారిందీ

ఇవి-చంద్రలోకం చేరురోజులు—

కాలమంతా మారిందీ

మీ పప్పులుడకవు తెలియండి....

ప్రసాద్ : ఆడవాళ్ళు మగవాళే నారా—

ఏమి మారెను చెప్పండి

రామాయణమును విప్పండి—మీ

రామాయణమును విప్పండి....

||హల్లోసారూ||

నరోజు : ఆడది చెప్పులుతొడిగితే అప్పుడు—

కూడదు పో పొమ్మన్నారూ—

ఇప్పుడు గవ్చిప్పెన్నారూ....

ప్రసాద్ : ఓ....తప్పు తెలుసుకొని

మడమ ఎతుగల బూటు

తొడగ మంటున్నామూ

బొక్కబోర్ల పడమన్నామూ—

నరోజు : మగవాళ్ళను పట్టికొట్టించి—

ఎల్లకన్నలో గెలుస్తున్నాం—

అధికారమ్ము చలాయిస్తున్నాం—

ప్రసాద్ : భేష్....కొన్నాళ్ళు మేము

పిల్లలగన్నాం—

ఇక మీ పని అనకున్నారు-

ఇంతటితో బ్రతికించారా-

మమ్మింతటితో బ్రతికించారా....

॥హల్లోలేడి॥

పాట నెం. 2

రచన :

పాడినవారు :

సి. నారాయణరెడ్డి

ఘంటసాల, సుశీల

ప్రసాద్ : బిడియమేలా ఓ చెరీ :

పిలిచె నిన్నే కాగిలి :

మెదటిరేయి ఒదిగిపోయి

మోముదాచే వెందుకో, ఎందుకో ?

॥బిడియమేలా॥

సరోజ : అదే తెలియదు : ఎందుకో : (వచనం)

కనులు ముకుళించెను లోలోన -

తనువు వికసించెను పైపైన

పదము రాక కదలలేక -

ఒదిగివున్నాను యీ వేళ

నిలువలేను-పిలువలేను....॥బిడియమేలా॥

ప్రసాద్ : శయ్యపై మర్రియ లేమనెను ?

చాటుగా జాబిలి ఏమనెను ?

కలలదారి చెలునిచేరీ -

కరిగిపోవేమి నీ వనెను -

మరులు పూచె - మనసు వేచె....

॥బిడియమేలా॥

పాట నెం. 3

రచన :

పాడినవారు :

ఆత్మేయ

పి. సుశీల-పార్వీ

కాళ్ళ గజ్జి కంకాలమ్మ

వేగుచుక్క వెలగమొగ్గ -

ముత్యం బియ్యం మనగా చారూ

కాళ్ళ గజ్జి కంకాలమ్మ

వేగుచుక్క వెలగమొగ్గ -

ముత్యాలాంటి పిల్లలు మీరు -

కూడదు, కూడదు, మీలో పోరు -

చిమ్, చిమ్, చిమ్, చిమ్, చిమ్, చిమ్,

చేతులు కలిపి ఆడండి -

మనసులు కలిసి మనలండి-॥కాళ్ళ గజ్జి॥

చిలిపితనము విడు పెదబాబు -

అలుకవలదు యిక చినపాప
కిత, కిత, కిల, కిల -

వలకా బలవం వలెనే జతగా
వప్పుబెల్లంవలెనే తియ్యగా
ఉంటాం ఉంటాం - టాం, టాం, టాం ....

॥కాళ గజి॥

పాలకుండలు పసిహృదయాలు -

ఉప్పురాళ్లు మీ కీచులాటలు
పాలు విరిగినా, మనసు చెదిరినా -

వనికిరాదురా చిట్టి పాపలూ

॥కాళ గజి॥

ముదిరిన మొక్కలు మారవు -

మొలకలె చక్కగ పెరగాలి

ముందరికాలం మీదే మీదే -

అందరి ఆశలు మీ మీదే

॥కాళ గజి॥

ఆశ మా మీద - దోశ పొయిమీద -

దా దా దా దా దా - యరలవశషసహ -

॥కాళ గజి॥

పాట నెం. 4

రచన :

పాడినవారు :

కొనరాజు.

ఘంటసాల, జయదేవ్ - బృందం.

సూర్యవంశమందునా - దశరథుని

సుతులుగా జన్మించిరీ -

కౌసల్య కై కా సుమిత్రలకునూ

రామలక్ష్మణా భరత శత్రుఘ్నులూ

రామునకు పట్టాభిషేకమని చాటింప

రమణి మందరే కొళ్ళు మండిందీ

భగ్గుభగ్గున ఒళ్ళు మండిందీ -

వరుగునా కై క కడ చేరిందీ

నల్లనల్లనివాడు, నలుగురొనా చెలనివాడూ

నలుగురొనా చెల్లనివాడూ

నలురొనా చెలనివాడూ -

పట్టాభిరాముడంటమ్మా, ఓ కైకమ్మా -

పట్టాభిషేకమంటమ్మా

॥నల్లనల్లనివాడు॥

దశరథుడూ వరము నిచ్చెనూ -

తగిన సమయమ్ము వచ్చెనూ

రాముణి అడవికి పంపించూ - ఓ కై కమ్మా-
భరతయ్యకు పట్టము గట్టించూ, ఓ కై కమ్మా-
భరతయ్యకు పట్టము గట్టించు -

॥నలనలనివాడు॥

మధ్యమావతి॥ మందర బోధకు లొంగి -

అ, కై క కోరికకు క్రుంగి
దశరథుడు చాల చింతించె,

రాఘవుడు తండ్రినోదార్చె
అసూయతోటి, ద్వేషముతోటి -
అన్నదమ్ములూ కుమితే కంటె -
మనుషులు దూరాన్నుంటే మేలు
మనసులు దగర చేరగ వీలూ ....

ముఖారీ॥ సీతారాముడూ, కోదండరాముడూ
తండ్రిమాట జపదాటక అడవిదారి బట్టెనూ
కుడి ఎడమల సీతాలక్ష్మణులు

వెంట నడువగా

పరశాలకు వచ్చెను, ఖరదూషణాదుల
దృంచెనూ-సీతారాముడూ,
కోదండరాముడూ -

మాయోపాయముచేత రావణుడు
సీత నపహరించె

హా ! సీతయని వెదకుచు రాముడు
అడలుచు శోకించె

కోతి మూకలను కూడగట్టుకొనివారధి బంధించె
హనుమత్సుగ్రీవుల సహాయమున
రణమును సాగించె॥

మోహన : లంకలోనా జొచ్చిరీ, రాక్షసకోపి
బింకమంతా అణచిరీ, ఇంద్రజిత్తుని చీల్చి,
కుంభకరుని గూల్చి
వదితలల రావణుని పట్టి హతమార్చిరీ
॥లంకలోనా॥

రేపే వసాడంటా శ్రీరాముడు -
మాపే వసాడంటా రఘురాముడూ -
రేపో మాపో వచ్చి అయ్యోధ్యలో మమ్మూ
కాపాడతాడంటా జయరాముడూ,

శ్రీరాముడూ, జయరాముడూ ....
శ్రీరాముడూ, జయరాముడూ ....

పాట నెం. 5

రచన ;

ఆత్మేయ

నర్తకి

పాడినవారు ;

ఘంటసాల, పి. సుశీల

: ఎయ్ ఎయ్ రా చూస్తావేరా

ఎయ్ రా నీ కుత్తీర -

ఎయ్ రా నీ తస్సదియ్య

సుక్కెయ్ ఎయ్ రా చూస్తావేరా ?

ఒకటేసుకున్నవా,

ఓ మో సరుగుంటాది -

రెండేసుంటేను రేపరేపామంటుంది -

ఆ పై న చూడో అడగఖరేదబ్బి -

॥ఎయ్ ఎయ్ రా॥

ప్రసాద్ : ఏసుకుంటానే అంతు నూసుకుంటానే

అడుగుంటా సూసినాను,

అలిసిపోయే రకంకాను

ఆ పై న నీయిష్టం ఆలోచించుకో అమ్మీ

॥ఎయ్ ఎయ్ రా॥

నర్తకి : గరం గరం పయసుంది -

కరకరలా సొగసుంది

కారంగా కమ్మంగా

కన్నెరికం మనసుంది

నంజుకోను రంజుంది,

నచ్చిందే పుచ్చుకో -

॥ఎయ్ ఎయ్ రా॥

ప్రసాద్ : రోడులేక ఏసుకునే వాడుకలేదే -

ఒహో హో....

నర్తకి : కూడపుంటాలే నిన్ను

కొసరుకుంటాలే

ప్రసాద్ : కిందుమీదై ననరే బంబాలు లుడరాదే -

॥ఎయ్ ఎయ్ రా॥

పాట నెం. 6

రచన ;

కొసరాజు

పాడినవారు ;

ఘంటసాల

ఏడుకొండల వెంకటేశ్వరా

నీవె నా యీ మనుషులకు బుద్ధిచెప్పరా

పదవిలో వున్నప్పుడు

కాకా పడుతుంటాడు

అదికాసా వూడిపోతే

నే తిన రాళ్ళేస్తారు, అఫ్కోర్స్ -
॥ ఏడుకొండల ॥

గడ్డితినీ యీ పశువులు

కమ్మని పాలిసాయీ
పాలుతాగిన మనుషులు

విషమును కక్కేస్తారూ
ఎక్కడుంది యీ మర్మం,

ఏమిటయ్యా యీ ధర్మం,
యిలావుంది యీ లోకం

ఏంచేస్తాం మనభర్మం అఫ్కోర్స్
॥ ఏడుకొండల ॥

ఏ ఎండకు ఆ గొడుగే పడతారీ నొంబర్లు
ఏ పూటకు ఆ పూటే

ఏడుపించుక తింటారూ

మెజారీని చూసారూ, మెలగ జారేసారు
వీలుచిక్కితే నీకూ శరగోషం పెడతారు-
॥ ఏడుకొండల ॥

ఎవరిగొప్పతనంకూడ ఒప్పుకోని అవేళం

పరుల పచ్చదనం చూసే
ఓర్వలేని ఉక్రోషం

యీ గందరగోళమేంది,

యీ బి తరచూపులేంది,

నువ్వే దిగిరాకుంటే, డెమకోర్సిక

గోవిందా, గోవిందా, గోవిందా,

అఫ్కోర్స్ .... ॥ ఏడుకొండల ॥

యిక్కడి వాడినిచూస్తే

అక్కడివాడికి ద్వేషం

యిరుగువాడు బాగుపడితే

పొరుగువాడి కుక్రోషం

యీ గందరగోళమేంది,

యీ బి తరచూపులేంది,

నువ్వే దిగిరాకుంటే డెమకోర్సిక,

గోవిందా, గోవిందా, గోవిందా,

అఫ్కోర్స్ .... ॥ ఏడుకొండల ॥

రచన : పాడినవారు :

కౌసరాజు. ఘంటసాల, పి. సుశీల-బృందం

ప్రసాద్ : చేయి చేయి కలిపి

నును సిగూ చలగ దులిపి

యీ పాలుబారు బంగారు నేలలో

వరాల పంటలు పండిద్దామే -

వన్నెల వయ్యారి - ॥చేయి చేయి॥

సరోజ : కన్నా కన్నా కలిపి

మన కష్టాలన్నీ దులిపి

నీ ముసి ముసి నవ్వుల హుషారులోనా

మునిగి మునిగి పనిచేద్దామోయ్

చక్కని జతకాదా -

ప్రసాద్ : దేశం సంగతి తలిచి

భూదేవిని నిత్యము కొలిచి

మనరెక్కల కష్టంతోటి ప్రజలకూ

బొక్కెడు అన్నం పెట్టాలే -

వన్నెల వయ్యారి -

॥చేయి చేయి॥

సరోజ : పదునుగ వానలు కురిసినవీ

పైరులు రెపరెప పెరిగినవీ

దరిద్రాన్ని పొలిమేరలు దాటగ

తరిమి తరిమి కొడదామయ్యో

చక్కని జతగాదా - ॥చేయి చేయి॥

ప్రసాద్ : కలలన్నీ నిజమాయెనులే

కమ్మనిరోజులు వచ్చెనులే

చితికిపోయినా సంసారంలో

జీవరేఖ లుదయించెనులే -

వన్నెల వయ్యారి - ॥చేయి చేయి॥

సరోజ : కలసీ మెలసీ తిరగాలీ -

బ్రతుకు హాయిగా జరగాలీ

ప్రసాద్ : మనుసుల మమతలు పెరగాలీ,

మంచికి దారులు వెయ్యాలీ

వన్నెల వయ్యారి - ॥చేయి చేయి॥

నిర్వాణ శాఖ:

స్టీన్ పే : కె. ప్రత్యగాత్మ, ఆత్రేయ

మాటలు : ఆత్రేయ

భాషాగ్రహణం : పి. యస్. సెల్వరాజ్

పాటలు : కొసరాజు, ఆత్రేయ

నారాయణరెడ్డి

సంగీతం : యస్. రాజేశ్వరరావు

అసిస్టెంట్ : రాజగోపాల్

ప్రెస్ : ఘంటసాల, సుశీల,

జయదేవ్

నృత్యం : చిన్ని, సంపత్, చోప్రా

రికార్డింగ్ : పి. కృష్ణారాజు

రీ-రికార్డింగ్ : పి. వి. కోదేశ్వరరావు

కళ : జి. వి. సుబ్బారావు

అసిస్టెంట్ : జె. సూర్యనారాయణ
 కూర్పు : జె. క్రిష్ణస్వామి, టి. వి. బాలు
 మేకప్ : కె. యన్. చౌదరి,
 యమ్. గోపాల్

అసిస్టెంట్ : రాము
 దుస్తులు : యమ్. రామారావు
 కె. సూర్యారావు, సుబ్బయ్య
 స్టిల్స్ : యమ్. సత్యం.

(జై హింద్ స్టూడియో)

పబ్లిసిటీ : ఈశ్వర్
 ప్రెస్ పబ్లిసిటీ : యన్. వి. కె. ఆర్ & సన్స్

ట్రావెల్ ఏజెంట్స్ : ప్రేద్ వింగ్స్ (పై 9) లిమిటెడ్
 అఫీసు మేనేజరు : యన్. వి. సత్యనారాయణ
 అకౌంటెంట్ : డి. రామారావు, బి. ఏ.
 ప్రొడక్షన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ : పి. వి. సుబ్బారావు
 ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ : దత్తాత్రేయ
 అసోసియేట్ డైరెక్టర్స్ : కె. చక్రధరరావు, కె. వాసు
 ప్రోవెసింగ్ : రాజన్న
 స్టూడియో & లేబరేటరీ : శ్రీ సారథి

ప్రొడ్యూసర్ : ఎ. వి. సుబ్బారావు

కథ, దర్శకత్వం : కె. ప్రత్యగాత్మ
 రి లీజ్ 'నవయుగ'

ఆదర్శ కుటుంబం

నిర్మాత: ఎ.వి.సుబ్బారావు కథ, దర్శకత్వం: కె. ప్రత్యూక్తా

నవంబరు